

Eksempler fra mit eget lyriske husapotek

Der er kun citeret eksempler, men efter hvert digt er der kilderangivelser

Den portugisiske digter Fernando Pessoa (1888-1935) bliver hentet frem når jeg begynder at intellektualisere verden, mit liv og mig selv for meget. Han digter bl.a.:

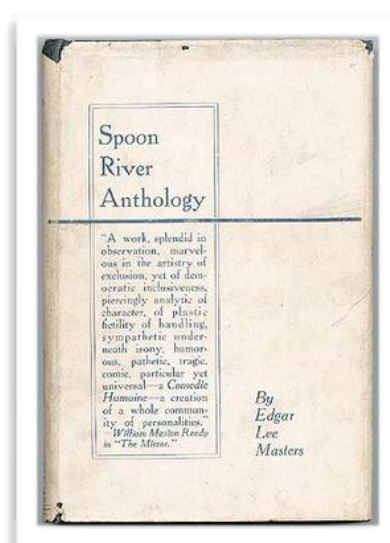
*Lad vinden passere
Uden at stille den spørgsmål.
Dens mening er bare
At være vinden, som passerer...*

(Findes på dansk i samlingen *De flygtige roser*, oversat af Peter Poulsen. Brøndums Forlag 2001. Digtet der citeres fra findes på side 98)

Amerikaneren Edgar Lee Masters var en af de første digtere, der kom ind i mit lyriske apotek. I 1915 udgav han det imponerende værk Spoon River Antologien, som også findes på dansk. Digtene fortæller om beboerne på en kirkegård i fiktiv en amerikansk by; altså de døde, som alle får et digt, der fortæller netop deres særlige historie. Kan anbefales, hvis man skal have sat lidt indhold på melankoliens ofte diffuse følelser. Et af digtene handler om *William og Emily*:

*Der er noget ved Døden,
der ligner Kærligheden!
Hvis du sammen med den,
du oplevede Lidenskabens Brand
og følte den unge Elskovs Glød med
ogsaa sammen føler Livets Ild brænde ud
efter et langt samdrægtigt Liv -
lidt efter lidt - tyst og ømt,
gaar bort herfra, Arm i Arm,
som du gaar ud af din egen Stue, -
Det er den Styrke, der er i Sjælenes Samklang,
der ligner selve Kærligheden!*

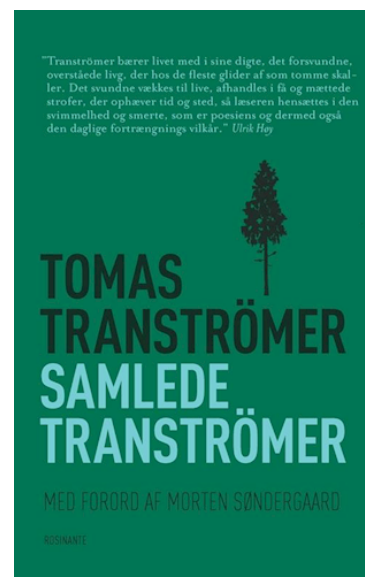
(Digtet findes i Edgar Lee Masters: "Spoon River Antologien", oversat af Ove Brusendorff. Thanning & Appels Forlag, København 1967, s.100).

Tomas Tranströmer (1931-2015) er en åbner, som vækker én, hvis man momentant skulle komme til at mene, at verden er for lille, for forudsigelig, for tom - så læser man:

*Den klare himmel har stillet sig på skrå mod væggen.
Det er som en bøn til det tomme.
Og det tomme vender sit ansigt mod os
og hvisker
»Jeg er ikke tom, jeg er åben«.*

Strofen slutter digtet *Vermeer* fra samlingen *For levende og døde*, men findes også i *Samlede Tranströmer*, oversat af Peter Nielsen og udgivet på Rosinante i 2011. Og her findes også digtet *Præludier I - III*, hvor nr. II lyser op med følgende linjer om, hvordan man kan se sig selv, hvordan den eneste mulighed er for at se sig selv:

*To sandheder nærmer sig hinanden. En kommer indefra, en
kommer udefra
og hvor de mødes har man en chance for at se sig selv.*

Det er let at opleve sig som fremmede for "Det Andet" og "De Andre"; let at glemme betydningen af alt det andet, for ens eget liv, for os selv og for vores samfund. Den danske digter Peter Laugesen udgav i 2016 digtsamlingen *Brev til en maler* på Gyldendal. På side 54 står der 45 ord om det vi har brug for:

*Vi har brug for det
der er noget andet og kommer
et andet sted fra*

*Vi kan ikke bare leve
med det vi kender
og som er os
som vi altid har været*

Det har vi ikke

*Vi har brug
for det vi ikke er*

Døden er de levendes problem, og hvordan sættes ord på noget, vi aldrig har erfaret personligt, men udelukkende gennem andre, som vi har mistet og savner? Netop derfor har døden så stor magt over os levende. Dylan Thomas (1914-1953), walisisk digter, vidste, at vi ikke kan sætte os op imod den magt, som døden fremturer med. Han bøjede sig dog ikke ydmygt og for mig stråler der en stor styrke ud af Dylan Thomas' digte om døden, blandt andet dette; *Gå ikke ydmygt ind ad nattens dør:*

*Gå ikke ydmygt ind ad nattens dør,
Oldinge bør flamme, når sol går ned,
Rase, rase imod det lys som dør.*

Her er der ikke nogen ydmyghed på livets vegne over for døden. Vi ved det jo godt, solen går ned, men når livet stadig er i os, så skal døden ikke have nogen magt:

*Og døden skal ikke ha' nogen magt.
De nøgne døde skal blive ét
Med manden i vinden og månen i vest;
Med pillede ben, når de pillede ben er borte,
Skal de ha' stjerner ved albu og fod,
Skønt de er gale, er de ved godt mod,
Skønt de synker i havet, skal de stige op;
Skønt elskende er fortabt, er kærligheden det ikke;
Og døden skal ikke ha' nogen magt.*

Denne strofe er fra digtet *Og døden skal ikke ha' nogen magt*. Begge citater er fra den danske oversættelse af en lille samling af Dylan Thomas' digte: *Kort over kærligheden*, oversat af Ib Johansen og udgivet på Det Poetiske Bureaus Forlag, 2014.

Dylan Thomas
KORT OVER KÆRLIGHEDEN
Efterfulgt af Et barns jul i Wales
& Udvalgte digte

BUREAUETS LOMMEBIBLIOTEK

Dem, vi ikke hører om, er dem vi ofte har brug for at høre om, for at forstå meget mere om os selv og vores kultur. F.eks. volden mod kvinder, den daglige mobning og den moralske tavshed, som er blevet en del af vores kultur - og dermed en del af os selv.

Jeg har den islandske digter Gerður Kristný i mit lyriske husapotek og i min kanon for lyrik, fordi hun giver stemme til alt det, som jeg gerne selv ville fortælle og sige, men som er så vanskeligt, at kun de største stemmer kan sige det:

*Du var i sandhed
menneskedatteren
som blev ofret*

*Din historie
kommer frem så hver
som tror den
ikke skal fortabes*

Citatet er fra Gerður Kristnýs *Sjælemesse*, oversat af Erik Skyum-Nielsen og udgivet på Forlaget Vandkunsten, 2019.